

Priloga (dodatne opombe)

Recenzentka: dr. Veronika Rot Gabrovec
Filozofska fakulteta, UL

Učbenik: **MESSAGES 1. New edition.** Učbenik za angleščino v 6. razredu osnovne šole.
Avtorja: Diana Goodey, Noel Goodey
Soavtorji: Terry Prosser, Tatjana Ignatov Žlebničnik, Kristina Poljanšek
Založba: Rokus Klett, d. o. o.
Datum izdaje: Ljubljana 2014

Učbenik *Messages 1* sodi v komplet učbenika, delovnega zvezka, priročnika za učitelje in zbirki dodatnih gradiv *Messages 1*, ki predstavlja prvi del štiristopenjske serije *Messages*. Serijo je založba Cambridge University Press uspešno prodala v več držav, kar kažejo tudi nekatere posameznemu okolju in (predvidevam) šolskemu sistemu ter učnim načrtom prilagojene izdaje (npr. italijanska, izdaja v Saudovi Arabiji). V pregledu sem imela seveda slovensko izdajo in se pri tem opirala na posodobljeni učni načrt za pouk angleščine v osnovni šoli, ki sta ga leta 2016 izdala Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod RS za šolstvo (v nadaljevanju UN 2016; uporabljala sem spletno izdajo, dostopno na http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_a_nglescina.pdf).

V šestem razredu osnovne šole je za angleščino na voljo 140 ur (UN 2016). Predvidevam, da gradiva zadoščajo vsaj za 80 – 90 učnih ur – pač odvisno od stopnje znanja učencev itd. To učitelju omogoči, da po želji oz. potrebi uporabi tudi dodatna gradiva (npr. z učenci bere besedila za angleško bralno značko, posveti kakšno uro posebnim dogodkom, dodatnemu medpredmetnemu sodelovanju itd.)

Učbenik obsega 5 modulov, vsakega sestavljata 2 učni enoti. Preden učenec začne s prvim modulom, lahko v 'predpoglavju', namenjenem ponavljanju (*What do you remember?*), vsaj okvirno osveži osnove oz. staro snov. Vsak modul in vsaka posamezna učna enota se začneta z napovedjo vsebin in ciljev, vsa so navedena v slovenščini. Učenci se tako srečajo vsaj z določeno terminologijo s področja slovnice tudi v maternem jeziku (pomembno še zlasti, če učitelj vsaj občasno primerja rabo v slovenščini in angleščini), obenem uzaveščajo oz. spremljajo svoje učenje, kar spada k *učenju učenja* (UN 2016: 9). Vsaki enoti sledijo dodatne naloge, ki so podobne tistim, ki jih najdemo v polah izpitov KET. KET je eden izmed izpitov za preverjanje znanja angleščine (Cambridge English Exams), ki je umeščen na raven A2. Ker je po UN (2016: 24) ob koncu drugega vzgojno-izobraževalnega obdobja (torej v šestem razredu) z ozirom na SEJO predvidena A1 oz. A2 raven znanja angleščine, je videti, da so cilji avtorjev učbenika ustrezno usklajeni z našim učnim načrtom.

Skozi učbenik se kot rdeča nit vije zgodba v nadaljevanjih, *The Silent Powers*, ki poskrbi za zabavnejši dodatek in sproščeno ponavljanje. Možnosti za ponavljanje, vaje oz. reciklažo snovi je tudi sicer v učbeniku precej. Vsakemu izmed modulov sledijo strani z vajami, povzetki obravnavane snovi in možnostjo za samoevalvacijo. Dodana so tudi gradiva, poimenovana *Curriculum studies*; vezana so na geografijo (2), matematiko, gospodinjstvo, umetnost oz.

likovno vzgojo. Pri geografiji se učenec npr. lahko sprehaja po karti sveta in primerja imena oceanov, povratnikov, tudi nekaterih prestolnic v angleščini in v svoji materinščini. Seznan se tudi s planeti našega osončja. Pri gospodinjstvu se spozna s posodjem in kuhinjskimi pripomočki in z receptom v angleščini. Pri matematiki dobi sicer sila nezahtevne račune, a jih mora znati prebrati v angleščini. Vsebine niso take, da bi učitelj angleščine moral v razred na pomoč poklicati kolega geografa ali matematika, morda pa lahko učitelje spodbudijo, da ponujene naloge skupaj še nadgradijo s kakšno (za 6. razred) aktualno snovjo.

V učnem načrtu je večkrat omenjena medkulturna ozaveščenost, kompetenca, zavest (UN 2016: 10, 13 - 18). Učenci seveda tudi pri pouku tujega jezika razvijajo svojo medkulturno občutljivost in ozaveščenost; spoznajo medkulturne podobnosti in razlike in nekatere značilnosti tradicionalne in sodobne kulture doma in tiste v deželah ciljnega jezika ter evropskih in drugih kultur: ob učenju dejstev o (glavnih) mestih dežel, kulinarčnih zanimivostih, ko dobijo vpogled v oblike šolanja in berejo literarna besedila, ko spoznavajo znane osebnosti, ko zvedo kaj o značilnem preživljanju prostega časa v določenem okolju ... A včasih je vse skupaj hudo splošno, celo presplošno. Sydney je npr. v Unit 4 opisan kot *'big, noisy, and exciting, with a lot of interesting things to do'* (str. 44); to seveda lahko pripišemo večini večjih avstralskih, ameriških, azijskih, evropskih mest – če ne kar vsem večjim mestom!

Sicer pa se vsaka posamezna učna enota konča z razdelkom *Extra Reading: Life and Culture*. Šest od desetih zapisov za to dodatno branje govori izključno o britanski kulturi – no, pri sestavku o najpriljubljenejših športih v Združenem kraljestvu je omenjeno, da je kriket priljubljen tudi v Avstraliji in (tudi nekdanjih britanskih kolonijah) Indiji in Pakistanu. Med preostalimi štirimi zapisi pa uvodni sestavek govori o abecedi oz. vrstah pisave, potem v peti lekciji lahko preberemo primerjavo šolanja v Britaniji, Avstraliji in Ameriki (str. 65), v šesti besedilo govori o Sloveniji (str. 73) in na koncu v deseti (str. 117) preberemo še opis Češke in Avstrije, ki sta cilj počitniškega potovanja mladega Britanca. Izmed vseh dežel, kjer je angleščina uradni jezik oz. jezik okolja, je v tem učbeniku kot najzanimivejša nedvomno izbrana Velika Britanija (kjer je izvirna različica učbenika sicer tudi nastala).

Glede na to, da je *Messages 1* prvi v seriji štirih učbenikov, je pričakovati, da se avtorji v vsakem izmed učbenikov posvetijo drugi državi. Morda je v naslednjem učbeniku pogled usmerjen proti Združenim državam Amerike ali Kanadi? In v nadaljevanju naprej, proti Avstraliji, da o Novi Zelandiji ne govorim (in da bivših kolonialnih posesti, kjer je angleščina še vedno eden izmed uradnih jezikov, sploh ne omenim)?

Ob pregledovanju vseh teh dodatnih gradiv sem pomislila še na nekaj: kako minljivi so lahko učbeniki! Saj ne, da bi v *Messages 1* naletela na hudo zastarane podatke – a ob imenu *The Czech Republic* (ki se v različnih delih učbenika pojavi kar nekajkrat) sem se vendarle spomnila na to, da so se aprila 2016 Čehi odločili, da bodo v mednarodnem prostoru oz. v angleščini svojo državo imenovali *Czechia*. Koliko je formalna politična odločitev dejansko zaživela v praksi oz. ali uradno kratko ime dandanes prevladuje nad starejšim, dolgim, je sicer povsem drugo vprašanje – kljub temu pa ne gre spregledati, da živimo v nemirnem in spreminjajočem se svetu. Nekatera gradiva v učbenikih utegnejo dandanes zastarati hitreje kot nekoč.

Učbenik *Messages 1* v svoji zasnovi sledi ciljem, ki jih navaja tudi prenovljeni učni načrt (UN 2016); v le-tem med drugim preberemo, da naj učenci *"postanejo samozavestni, suvereni, spretni in učinkoviti uporabniki angleščine in drugih jezikov ter »vseživljenjski učenci«*. Če bodo postali samozavestni in učinkoviti, o tem odloča še marsikaj drugega, ne le učbenik oz. pouk angleščine. Nedvomno pa učbenik daje možnosti za razvijanje "zmožnosti sprejemanja, tvorjenja in posredovanja besedil" in vključuje dejavnosti in vaje za razvijanje poslušanja in preverjanja slušnega razumevanje, za govorno sporazumevanje in govorno sporočanje, za

2

branje in preverjanje bralnega razumevanja, za pisanje, pisno sporazumevanje in pisno sporočanje. Spodbuja k refleksiji o lastnem napredku pri učenju in s stranmi, kjer je povzeta obdelana snov, omogoča (samostojno) ponavljanje doma ali v šoli. Gradiva in naloge večinoma ustrezajo predvidenim gradivom, ki so v Učnem načrtu navedena v poglavju o minimalnih standardih (UN 2016: 26 – 37). (Upoštevati pa je seveda treba, da so nekatere naloge oz. besedila predvidena kot dodatna, neobvezna gradiva, ki učencem lahko pomenijo malce zahtevnejši izziv – ali pa dodatno motivacijo.)

Učbenik *Messages 1. New edition* predlagam v ponovno potrditev.

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, cursive letters that appear to be 'RT' followed by a long horizontal stroke.

Ljubljana, 7. januar 2017